

معرفی های گزارشی

در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد تدارک دیده شده است. بحث‌هایی از قبیل توجیه آموزش بزرگسالان، مفاهیم آموزش بزرگسالان، یادگیری فراگیر بزرگسالان، تدریس بزرگسالان، دیدگاه‌های نظری در این باره، آموزش از راه دور، معلمان بزرگسالان، طراحی برنامه‌های آموزش و بررسی درک عمل، نظریه و پژوهش محتوای کتاب را تشکیل می‌دهد.

• جمعیت‌شناسی جهان

مهدی امانی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۱۲۷ ص، وزیری.

کتاب برای مقطع کارشناسی رشته علوم اجتماعی تدوین شده است و مسائلی از قبیل طرح مسأله شمارش جمعیت، تاریخ پیدایش انسان، چشم‌انداز آینده، جمعیت جهان و روند توسعه و بررسی مهاجرت‌های بین‌المللی مورد بحث قرار گرفته است. نویسنده در تألیف کتاب از کتاب جمعیت جهان ژاک والن فرانسوی بهره فراوان برده است.

قسمت کتابشناسی و نسخه‌شناسی آمده است. در بخش کتابشناسی به اجمال از کتاب و محتوی آن سخن رفته است و در بخش نسخه‌شناسی به تفصیل نسخه‌های موجود کتاب شناسایی و گزارش شده است.

• تحلیل فرایندی خط‌مشی‌گذاری

محمد سعید تسلیمی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۱۱ ص، وزیری.

کتاب برای مقطع کارشناسی رشته مدیریت تدوین شده است و در آن نخست خط‌مشی‌گذاری تعریف شده، تعامل آن با عوامل سازمانی بررسی گشته، تعامل آن با عوامل انسانی و با سیستم اطلاعاتی و فنی تحقیق شده است. عناصر تصمیم‌گیری، فرایند تصمیم‌گیری، تجزیه و تحلیل تصمیمات طرح‌ریزی، عوامل منطقی خط‌مشی‌گذاری، هدف‌گذاری از مباحث دیگر کتاب است.

• آموزش بزرگسالان و آموزش مداوم

پیتر جارویس / مترجم: غلامعلی سرمد، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۳۵۲ ص، وزیری.

کتاب برای دانشجویان رشته علوم تربیتی

بیچ کلیات

• کتابشناسی جامع ملاصدرا

ناهید باقری خرم‌دشتی، با همکاری فاطمه عسگری، چاپ اول، تهران، بنیاد حکمت صدرا، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۸، ۵۰۶ ص، وزیری.

این کتاب، کتابشناسی و نسخه‌شناسی موضوعی آثار صدرالمتألهین است. کتاب دارای دو بخش است (۱ خطی ۲ چاپی، در بخش خطی کتاب‌های ذیل عناوین ادبیات، تفسیر، حدیث، عرفان و اخلاق، فلسفه، کلام، منطق، و متفرقات گزارش شده است. در بخش دوم کتاب‌های چاپ شده ملاصدرا در دو قسمت چاپ سربی و چاپ سنگی فهرست شده و آنگاه پایان‌نامه‌های دکتری، کارشناسی ارشد تدوین شده درباره ملاصدرا گزارش شده است. کتاب‌هایی که در ضمن آنها از ملاصدرا سخن رفته است و نیز کتاب‌ها و مقالاتی که درباره صدرالمتألهین نوشته شده است، بخش دیگری از کتاب را تشکیل می‌دهد. در بخش نسخه‌های خطی مطالب در دو

• ارزشیابی کیفی

روزیتاپل - ترجمه عبدالله نجفی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۱۲۹ ص، وزیری.

کتاب برای رشته کتابداری و اطلاع رسانی در مقطع کارشناسی ارزشمند تدوین شده است.

در این کتاب مباحثی از قبیل میزان استفاده از کتابخانه، ساعات کار استفاده از مجموعه، اسناد استفاده نشده، جستجوی اقلام شناخته شده، جستجوی موضوعی، سرعت خدمات فنی کتاب، سرعت امانت بین کتابخانه‌ای، رضایت مندی استفاده کنندگان و رضایت مندی استفاده کننده از خدمات ارائه شده از راه دور مورد بحث قرار گرفته است.

• هزار و یک کلمه ج ۳

حسن حسن زاده آملی، چاپ دوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۴۶۹ ص، وزیری.

جلد سوم از مجموعه «هزار و یک کلمه» آیت الله حسن زاده آملی است که کشکول وار و از «موضوعات مختلف نگاشته» می شود. گاهی «کلمه»ها فراتر از بحث معمولی است و عنوان رساله به خود گرفته است. موضوعات کلمه های این مجلد درباره فلسفه، عرفان، فقه، کلام، اخلاق، تفسیر و علوم قرآن، حدیث، تاریخ، ادبیات، ریاضیات نگاشته شده است. ۱۸ کلمه این مجموعه بس گسترده و در حکم یک رساله است مانند «رساله در تدوین لغت»، «سرگذشت شیخ محمدحسین فاضل تونی» رساله ای درباره جن و ...

• هزار و یک کلمه ج ۴

حسن حسن زاده آملی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۵۲۰ ص، وزیری. مجموعه ای است از مطالب مختلف و در

ادامه مجلدات پیشین. در این جلد بحث های کلامی، فلسفی، عرفانی، اصولی، فقهی، حدیثی، علوم قرآنی، ریاضی عرضه شده است. برخی از کلمه ها در حد رساله های مستقل و مفصل هستند، از جمله ادله حرکت جوهری، حرکت جوهریه و تحولات ذاتیه، شرح نهج البلاغه (خطبه ۱۸۴) رساله مبدأ و معاد و ...

• بیخ فلسفه و کلام

• نگاهی به معرفت شناسی در فلسفه اسلامی

حسن معلمی، چاپ اول، قم، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۷۸، ۳۱۶ ص، وزیری.

مؤلف در این کتاب کوشیده است معرفت شناسی را از دیدگاه فیلسوفان اسلامی پی گیری کند. در بخش اول از معرفت شناسی در دیدگاه فیلسوفان پیشین سخن گفته است از جمله: فارابی، کندی، غزالی، فخر رازی، خواجه نصیر طوسی و ملاصدرا. نیز در بخش دوم معرفت شناسی را از دیدگاه فلاسفه معاصر گزارش کرده است. در این بخش آراء و اندیشه های کسانی چون علامه طباطبایی، استاد مطهری، محمدتقی مصباح، بررسی تدوین و ارائه شده است. در فهرست و نیز عنوان های فصول بخش اول و سوم آمده است که ظاهراً اشتباه است و کتاب دو فصل بیشتر ندارد.

• قیامت نزدیک است

علی شیرازی، چاپ چهارم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸، ۴۲۴ ص، وزیری.

کتاب تلاشی است برای تصویر روز حشر بر پایه آیات و روایت و در آن عناوینی از قبیل چگونگی حضور در قیامت، نامه اعمال، دادگاه عدل الهی، شهادت

شاهدان، شفاعت و غیره دیده می شود.

• منهج الرشاد لمن أراد السداد

الشیخ جعفر کاشف الغطاء، چاپ اول، قم، مرکز الغدیر للدراسات الاسلامیه، ۱۴۲۰، ۱۲۲ ص، وزیری.

کتاب پاسخ مرحوم شیخ جعفر کاشف الغطاء به نامه امیر عبدالعزیز بن سعود بنیانگذار حکومت سعودی است. در این کتاب به مباحثی که در اندیشه وهابیت شرك تلقی می گردد پرداخته شده و به آنها پاسخ داده شده است. مباحثی از قبیل گونه های کفر، مفهوم عبادت، ذبح به غیر خدا، نذر برای غیر خدا، توسل، استغاثه، شفاعت، زندگی پس از مرگ محتوای کتاب را تشکیل می دهد.

• الفلسفه العلیا

آية الله السيد رضا الصدر، چاپ دوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸، ۳۴۴ ص، وزیری.

کتاب حاصل درس های مرحوم حاج آقا رضا صدر برای گروهی از فارغ التحصیلان فلسفه دانشگاه ها است که توسط خود وی تنظیم و تألیف شده است. مباحث کتاب شامل فایده فلسفه، رابطه علم و فلسفه، شرح اصطلاحات فلسفه، بحث از موجود، بحث هایی درباره ماهیت، بحث از وجود، قوه و فعل، علت و معلول، جوهر و عرض، بحث هایی درباره جسم، حرکت و سکون، حادث و قدیم، زنده و غیرزنده، محسوس و معقول بحث هایی درباره امکان، بحث هایی درباره وجوب و اثبات واجب الوجود است.

• الألوسی والتشیع

السید امیر محمد القزوينی، چاپ اول، قم، مرکز الغدیر للدراسات الاسلامیه، ۱۴۲۰، ۴۴۵ ص، وزیری.

محمود شکری آلوسی در کتاب خود «المنحة الألهیه تلخیص ترجمه التحفة

الأئمة عشرية» در بررسی تشیع و آیه‌های نازل در شأن اهل بیت (ع) ناروایی‌ها را روا داشته است. مؤلف این کتاب تلاش کرده است دیدگاه آلوسی را درباره تشیع نقد کند. کتاب شامل بحث علی (ع) و خلافت، بررسی آیه وضو، ادله احکام شرعی، تحریف قرآن، تفضیل علی (ع)، دفاع از سنت و رسول (ص)، روایت از نظر شیعه، بحث‌هایی درباره امامت، حلیت از دواج موقت، حدیث عزت، بحث‌های کلامی درباره توحید و نبوت، وجوب امامت و برتری علی (ع) و اثبات امامت وی.

• انسان از حشر تا دادگاه

نعمت‌الله صالحی حاجی آبادی، چاپ اول، قم، مؤلف، ۱۳۷۸، ۲۰۶ ص، رقیعی.

کتاب شامل مباحثی درباره قیامت است. ایمان و اعتقاد به قیامت، حشر و چگونگی حشر انواع گوناگون انسان‌ها، بازرسی اعمال و چگونگی بازرسی اعمال اصناف گوناگون انسان‌ها و حسرت خوردن گروه‌هایی از مردم در روز قیامت. این کتاب با بهره‌گیری از آیات و روایات دینی تدوین شده است و شیوه مباحث آن ساده و در سطح فهم عامه است.

• دمکراسی قدسی

علی اکبر رشاد، چاپ اول، تهران، مرکز نشر آثار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۶۶ ص، رقیعی.

کتاب شامل سخنرانی‌ها و مقالات نویسنده است که در کنفرانس‌ها و مجامع ایراد شده است. نویسنده در این مقالات بر آن است که زیرساخت‌های فلسفی-کلامی سکولاریسم را توضیح دهد؛ رابطه دین با پاره‌ای مقولات سیاسی-انسانی را تشریح کند و در نهایت راه کارهای اسلامی ارائه کند. موضوعاتی از قبیل عوامل پیدایی و پایایی

سکولاریسم، پی‌ساخت‌های معرفت‌شناختی این جهانی‌نگری، عقلانیت مدرن، نقش دین در دنیای نو، دمکراسی قدس، آزادی، سهم و نقش فکر و فرهنگ دینی در توسعه، تأثیر تصویر اسلامی انسان بر سیره و زیست اجتماعی، انسان‌شناس جان آشنا نسبت دین و ایدئولوژی است.

• حقیقت دینی در عصر ما

ویلیام مونتگمری وات؛ ترجمه ابوالفضل محمودی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۳۶ ص، رقیعی.

جایگاه دین در دنیای جدید و در رویارویی با مسائل پیچیده عصر حاضر از مسائل عمده زمان ماست که یکسر با آنچه در روزگاران گذشته برای بشر مطرح بوده است تفاوت دارد. پاسخ بدین مسأله به گونه‌ای جدی از جمله در گرو کشف تحلیل و گزارش عناصر مشترک ادیان؛ و جهات همگون ادیان با همه گونه‌گونی آنهاست. آقای وات که از متکلمان برجسته مسیحی است با دل‌بستگی ویژه‌ای به اسلام «در این اثر کوشیده است تا به همه کسانی که به اهمیت ایمان دینی در جهان چند دینی روزگار ما باور دارند نشان دهد که چگونه می‌توان حقیقت را در نظام‌های دین گونه‌گون کشف کرد» و از آن به مثابه زبان مشترکی برای هم‌گرایی و مشارکت پیش‌تر در جهت خیر و رفاه مادی و معنوی انسان‌ها سود جست. کتاب در شش فصل سامان یافته است، وات سخن خود را با طرح برخی موضوعات اساسی، مانند محدودیت‌های ذهن و زبان آدمی و ماهیت حقیقت و واقعیت آغاز کرده و سپس به طرح حقایق اصلی عهدین و قرآن پرداخته و در پایان نیز جایگاه کنونی ادیان و مشکلات نظری و عملی فراوی آن‌ها را به بحث گذاشته است.

• مابعدالطبیعه

ریچارد تیلور؛ ترجمه و تحشیه محمدجواد رضایی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۳۶۷ ص، وزیری.

مباحث کتاب حاضر تمهیدی است بر «مابعدالطبیعه» که زمینه ورود به این معرفت را هموار می‌کند. در فصل اول کتاب از نیاز به مابعدالطبیعه سخن رفته است و در فصل دوم از نفس و بدن، فصل سوم نظریه تأثیر متقابل نفس و بدن را کاویده و در فصل چهارم از نفس به عنوان کارکرد بدن بحث شده است، اختیار، جبر، تقدیر، مکان و زمان، علیت، وجود و عدم ... از جمله بحث‌های این کتاب است. مترجم پیوست‌های مفصل و روشنگرانه بر فصول کتاب نگاشته است، این پیوست‌ها گاه ایضاحی و تبیینی است درباره مطالب متن و گاه تأیید و تکمیل. و بالاخره موارد در نقد و بررسی آرا نویسنده کتاب در مواردی که مترجم آراء او را نااستوار داشته و یا دلایل را وافی به مقصود ندیده است. بخش‌های افزوده مترجم که از یکسوی جنبه توضیحی دارد و از دیگر سوی حالت نقد و بالاخره مقابله و سنجش آرا مؤلف با آرا فیلسوفان مسلمان، بر غنای کتاب افزوده است.

• بیع قرآن و حدیث

• اعلام القرآن

عبدالحسین الشبستری، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۱۲۸ ص، وزیری.

«اعلام قرآن» را، قرآن پژوهان به دو بخش اعلام روشن و صریح و اعلام مبهم تقسیم کرده‌اند. در آیات الهی گاه از کسانی به صراحت یاد شده و درباره آنها سخنی آمده است. و گاه سخنی درباره کسی آمده

و این کتاب می‌تواند در گشودن ابعادی از بحث سودمند افتد.

• جامعیت قرآن

سید محمدعلی ایازی، چاپ اول، رشت، انتشارات کتاب مبین، ۱۳۷۸، ۲۰۰ص، رقی.

این کتاب، پژوهشی استنادی و تحلیلی از مسأله جامعیت قرآن و قلمرو آن است. مؤلف ابتدا «مفهوم جامعیت» را روشن کرده است و آنگاه در اثبات جامعیت دلایل گونه‌گون قرآنی، عقلانی را آورده است. پیوند بحث جامعیت با خاتمت در فصل دوم به بحث نهاده شده است و در فصل سوم از قلمرو دین و تفسیرهای گوناگون از جامعیت در درازنای تاریخ سخن رفته است. ملاک‌های جامعیت محتوای فصل چهارم است؛ فصل پنجم عهده‌دار بحث از جامعیت در علوم اسلامی است که در پایان آن قرآن و جامعیت آن در پیوند با علوم و نیز چرایی و چگونگی گرایش به اشمال قرآن بر علوم بحث شده است.

• پژوهشی در باب اسرائیلیات در تفاسیر قرآن

محمدتقی دیاری، چاپ اول، تهران، دفتر پژوهش و نشر سهروردی، ۱۳۷۸، ۲۹۶ص، رقی.

«اسرائیلیات» به مفهوم گزارش‌ها، نقل‌ها و احادیث دخیل در حوزه فرهنگ اسلامی بویژه تفسیر کتاب الهی، که بلحاظ گستردگی آن از سوی یهودیان و یهودی‌تباران عنوان «اسرائیلیات» یافته است. در پژوهش‌های اسلامی بسی مهم و در تفسیر مهمتر است. توجه به این موضوع البته نه با این عنوان ریشه‌ای کهن دارد اما در سال‌های اخیر توجه پژوهش‌گران را بجد به خود معطوف داشته است. این نوشته یکی از آثاری است که اخیراً در این باب رقم خورده است. در فصل اول این مجموعه به تفسیر روش‌ها و منابع آن

گردیده است. پس از آن مفاهیم آیات را به بحث گذاشته و با تفاسیر مختلف مقایسه کرده‌اند تا نزدیک‌ترین مفهوم بهداشت روانی از دیدگاه قرآن کریم به دست آید.

• شناخت نامه تفاسیر

سید محمدعلی ایازی، چاپ اول، رشت، انتشارات کتاب مبین، ۱۳۷۸، ۳۲۸ص، رقی.

این کتاب نگاهی است اجمالی به ۱۳۰ تفسیر شیعه و سنی. مؤلف تفاسیر را براساس حروف آغازین آنها سامان داده و در گزارش و شناساندن هر تفسیر ابتدا کتابشناسی گزارمانی آن را ارائه داده است و آنگاه توضیحاتی کوتاه درباره محتوی تفسیر، شیوه مؤلف در تفسیرنگاری و گاه مواضع مفسر آورده است. در پایان نیز تفاسیر را براساس نام‌های مؤلفان نیز فهرست کرده است.

• کاوشی در تاریخ جمع قرآن

سید محمدعلی ایازی، چاپ اول، رشت، انتشارات کتاب مبین، ۱۳۷۸، ۱۲۸ص، رقی.

چگونگی جمع قرآن و زمان جمع و تدوین قرآن از جمله مباحث مهم علوم قرآنی است که از جهاتی در موضوعات دیگر علوم قرآنی تأثیر مستقیمی دارد. مؤلف از میان اقوال متعدد مرتبط با جمع قرآن، بر این باور است که قرآن با همین سبک و سیاق و شکل و ترتیب زمان رسول‌الله (ص) جمع شده است؛ بدین سان کوشیده است پس از تبیین مسأله و به اصطلاح «تحریر محل نزاع» ادله معتقدان به جمع زمان خلفا را آورده نقد کند و دلایل خود را برای توفیقی بودن جمع قرآن و تدوین و ترتیب آن بدین سان که اکنون در پیش روی ماست در زمان رسول‌الله (ص) ارائه کند.

موضوع بحث به پژوهش بیشتری نیاز دارد

است بدون اینکه مشخصاً دانسته شود آن کیست؟! مانند و جاء من اقصی المدینه رجل ...

درباره اعلام قرآن تاکنون آثار نگاشته شده است، این کتاب با همه آنچه نوشته شده است تفاوتی بنیادی دارد. اعلام براساس حروف سامان یافته‌اند و آنگاه گزیده مطالب موجود در قرآن، تفاسیر و احادیث درباره موضوع آمده و سپس آیات مرتبط با آن مؤلف در پانوشت‌ها به تفصیل منابع و مصادر پژوهی درباره «اعلام» را گزارش کرده است که برای پژوهشگران بسی مفید است.

• القرآن فی مدرسة اهل البيت

هاشم الموسوی، چاپ اول، قم، مرکز الغدير للدراسات الاسلامیه، ۱۴۲۰هـ. ق، ۲۰۷ص، رقی.

نویسنده، پس از بررسی کیفیت نزول قرآن و تحریف‌ناپذیری قرآن، به تفصیل درباره جمع قرآن و مرجع در تفسیر آن سخن می‌گوید.

در ادامه موضوعاتی مانند نسخ، تأویل، محکم و متشابه و روش شناخت به بحث و بررسی گذاشته می‌شود. نویسنده در تمام این مباحث، نظر به روایات اهل بیت داشته و کتاب را به زبان عربی نگاشته است.

• آیات قرآنی در زمینه بهداشت روانی

بوالهیری، قاسم آبادی و رمضانی، چاپ اول، تهران، سازمان جهانی بهداشت، ۱۳۷۸، ۵۰ص، وزیری.

هدف از تألیف این کتاب، ارائه آیاتی از قرآن کریم است که به طور مستقیم و غیرمستقیم، مفاهیم نوین بهداشت روانی را مطرح نموده است. آنگاه با مراجعه به کشف الآیات و منابع مختلف دیگر از جمله «المعجم المفهرس»، گروهی از آیات را که مستقیم و یا غیرمستقیم به بهداشت روان، ارتباط دارد، استخراج

پرداخته شده است؛ و در فصل دوم از قرآن و پیوند آن با دیگر کتاب‌های آسمانی سخن رفته است. فصل سوم زمینه‌های حضور اسرائیلیات در فرهنگ مکتوب اسلامی و انگیزه‌های ناقلان از نقل آنها بررسی شده و از فصل پنجم به شناسایی و شناساندن چهره‌هایی پرداخته شده است که در گسترش آن نقش داشته‌اند. در فصل پنجم از دلایل پذیرش و عدم پذیرش روایات اصل کتاب و چندی و چونی آن بحث شده است و بالاخره، در فصل ششم نمونه‌هایی عینی از این گزارش‌ها نقد شده است.

• کشف الرمس عن حدیث رد الشمس

محمدباقر محمودی، چاپ اول، قم، مؤسسه معارف اسلامی، ۱۳۷۸، ۲۲۰ص، جیبی.

جریان «بازگشت آفتاب» در حیات رسول‌الله (ص) پس از غروب آن برای ادای نماز علی (ع) از جمله معجزات رسول‌الله و فضائل و مناقب مولی امیرالمؤمنین علی (ع) است که در متون تاریخی و حدیثی نقل‌ها و گزارش‌های فسرآوانی دارد. گویانکه برخی از کسان که فضائل مولی را بر نمی‌تابیده‌اند کوشیده‌اند تا بگونه‌ای وقوع آن را انکار کنند، اما گزارش‌های فراوان آن چنان نیست که بتوان آن را انکار کرد. در این کتاب محقق جلیل‌القدر حضرت آقای محمودی ابتدا اصل واقعه را گزارش کرده است و آنگاه از کسانی سخن گفته است که درباره این حادثه کتاب‌های مستقلی نگاشته‌اند سپس از کسانی یاد کرده است که در ضمن آثار خود نقل‌های مرتبط با آن را گزارش کرده‌اند و گاه بر صحت نقل‌ها تأکید ورزیده‌اند و گاه به کسانی که در نقل‌ها تردید روا داشته‌اند طعن زده‌اند. آنگاه پژوهش علامه امینی (ره) را از کتاب گرانقدر «الغدیر» یکسر نقل کرده‌اند و در نهایت دو رساله مهم در این زمینه را

تصحیح کرده آورده‌اند: ۱- کشف اللبس عن حدیث رد الشمس از سیوطی؛ ۲- مزیل اللبس عن حدیث رد الشمس» محمد بن یوسف شامی صالحی.

بر روی هم کتاب «کشف الرمس ...» اثری است سودمند و خواندنی.

• الوضاعون واحادیثهم الموضوعه

عبدالحسین الامینی، چاپ اول، قم، مرکز الغدیر للدراسات الاسلامیه، ۱۴۲۰، ۵۱۲ص، رقی.

جریان وضع و جعل حدیث در فرهنگ اسلامی گویانکه جریان است فسادآفرین و تأسف‌انگیز؛ اما واقعی است صادق و حقیقی است که در حوزه فرهنگ اسلامی اتفاق افتاده است. برخی از عالمان اهل سنت نه تنها اصل ظهور و بروز این جریان را در صدر اسلام انکار کرده‌اند که وضع و جعل را به شیعه نسبت داده‌اند علامه امینی (ره) در ضمن بحثی بنیادین و درازدامن هم اصل بحث را تنقیح کرده و ظهور و بروز آن را اثبات کرده، و هم چهره‌های دروغ‌پرداز را معرفی کرده است. آقای سیدرامی یوزبکی این بحث را از الغدیر جدا ساخته و با تحقیقی جدید آن را عرضه کرده است. کتاب دارای دو فصل است. در فصل اول از حدیث موضوع سخن رفته است و علامات وضع زمینه‌ها و زمان ظهور آن و نیز از اسباب وضع؛ و در فصل دوم ضمن برشمردن نمونه‌هایی از وضع‌ها و جعل‌ها ذیل عنوان «سلسله‌الکذائین والوضاعین» و براساس حروف نام هفتصد نفر از روایان گزارش شده است که براساس منابع اهل سنت اهل وضع حدیث و جعل خبر بوده‌اند.

• الغدیر فی الکتاب العزیز

عبدالحسین الامینی، چاپ اول، قم، مرکز الغدیر للدراسات الاسلامیه، ۱۴۲۰، ۱۱۹ص، رقی.

علامه جلیل‌القدر حاج شیخ عبدالحسین

امینی در کتاب ارجمند خود «الغدیر» بحثی پی‌نهاده است درباره جریان غدیر در کتاب الهی و در آن سه آیه را با دقت و استواری و با تکیه بر اسناد اهل سنت تفسیر کرده است. آیات «اکمال»، «ابلاغ» و «عذاب». «مرکز پژوهش‌های اسلامی غدیر» این بخش را از آن کتاب جدا کرده و با تحقیقی جدید نشر داده است.

• راه قرآن

سید رضا صدر، چاپ دوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۲۳ص، وزیری.

«راه قرآن» از آثار خواندنی و سودمند فقید سعید حضرت آیت‌الله حاج رضا صدر است. در کتاب، مؤلف با قلمی روان، برداشتی استوار، نکته‌ها و آموزه‌های ارجمندی را از قرآن استخراج و عرضه کرده است. نه افراط و نه تفریط، نه جبر و نه تفویض، گشوده بودن راه، تدبیر و تقدیر اصل روا شمردن بیع و ناروا شمردن ربا، اصل وجوب روی دین، میانه‌روی در عبادت، میانه‌روی در نیکوکاری و ... عناوین بسیار اجتماعی و اخلاقی دیگر که بر پایه آیات استخراج شد و در پرتو روایات و احادیث شرح و توضیح شده‌اند.

• ارکان اسلام در نهج البلاغه

ابراهیم سید علوی، چاپ اول، تهران، انتشارات بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۸، ۶۵ص، پالتویی.

مؤلف در این نگاشته، ارکان اسلام را براساس نصوص نهج البلاغه عرضه کرده است. عناوینی که درباره آنها جملات نهج البلاغه عرضه شده است، عبارتند از: نماز، روزه، خمس و زکات، حج، جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، تولی و تبری. همه عناوین در آغاز توضیح داده شده است و آنگاه نصوص نهج البلاغه با توضیحی در ابعاد مختلف موضوع ارائه شده است.

یادآوری کنیم که این کتاب ابتدا به سال ۱۳۶۶ نشر یافته است پس از آن دوبار به وسیله اداره کل امور فرهنگی و هنری، معاونت پژوهشی وزارت آموزش و پرورش بدون نام مؤلف و بدون تاریخ نشر یافته است هر بار در ۵۰ هزار نسخه! آیا این نوع جدیدی از سرقت نیست؟! اکنون بنیاد نهج البلاغه بار دیگر با هیئتی چشم نواز و با نام مؤلف آن را نشر داده است.

• الأریعینات فی القرآن والحديث

والتاریخ والأدب

محمود اکبرزاده خراسانی، چاپ اول، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۸، ۸۷۴ص، وزیری.
مؤلف با جستجوی گسترده در منابع حدیثی، تاریخی و ادبی کوشیده است تا مواردی را که به نحوی مرتبط با «اریعین/چهل» بوده است گزارش کند. مؤلف کتاب را براساس حروف سامان داده است و ذیل عناوین آیات، روایات و گزارش های تاریخی مرتبط را عرضه کرده است. نمونه هایی را بیاوریم، در ذیل «حبش» گزارشی تاریخی را آورده است که تعداد مهاجران به حبشه ۴۰ مرد بوده اند. (۱۶۳/). در ذیل «حج» آورده اند که ثواب یک درهم انفاق در حج معادل چهل هزار درهم است. (همان). عایشه می گوید: گاه می شد که ۴۰ شب می گذشت و در خانه رسول خدا(ص) چراغی روشن نمی شد. (۳۵۱). حدیث غدیر را احمد بن حنبل از چهل طریق نقل کرده است و ...

• محمد(ص) در نگاه علی(ع)

سید محمدرضا دین پرور، چاپ اول، تهران، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۹، ۸۷ص، پالتویی.

بنیاد نهج البلاغه اقدام به تهیه جزوه های چهل مرواید نموده است، که از نهج البلاغه استخراج شده اند. این کتاب نیز از همان مجموعه است و آنچه درباره حضرت

محمد(ص) در نهج البلاغه آمده مؤلف استخراج و ترجمه کرده است.

• حکومت و مردممداری

گروه ترجمه بنیاد نهج البلاغه، چاپ هشتم، تهران، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۹، ۶۷ص، رقعی.

محتوای این کتاب فرمان امیرالمؤمنین علی(ع) است به مالک اشتر.

در صفحات زوج متن عهدنامه مالک اشتر آمده است و در روبرو، صفحات فرد ترجمه آن با تیتراژ مناسب.

اعراب گزاری های متن عربی و ترجمه های روان و مشخص نمودن فرازها، کتاب را چشم نواز و خواندنی کرده است.

• راه و رسم زندگی از دیدگاه نهج البلاغه

اسماء مشکی فام، سید جمال الدین دین پرور، چاپ اول، تهران، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۸، ۵۳ص، پالتویی.

در این جزوه ۵۲ موضوع به اختصار با استفاده از نهج البلاغه به عنوان راه و رسم زندگی بیان شده است از قبیل: اسلام چیست؟! ایمان چیست؟! قرآن چیست؟! صفات مؤمن؛ روابط اجتماعی؛ سلاح بصیرت و ...

چنانچه جزوه از یک فهرست برخوردار بود استفاده از آن آسان تر می شد.

• فرزندان چنین باش

سید جمال الدین دین پرور، چاپ پنجم، تهران، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۹، ۶۷ص، رقعی.

کتاب با یک پیش گفتار دو صفحه ای آغاز و ادامه آن ترجمه نامه سی و یکم نهج البلاغه است که سفارش های مهم تربیتی امیرالمؤمنین(ع) به فرزندش امام حسن(ع) می باشد.

• از پارسایان برایم بگو

سید جمال الدین دین پرور، چاپ اول، تهران، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۷، ۳۲ص، وزیری.

این جزوه ترجمه و شرح خطبه «همام» نهج البلاغه می باشد.

خطبه «همام» از معروف ترین خطبه های نهج البلاغه است که در آن اوصاف پرهیزکاران و متقین از زبان امیرالمؤمنین علی(ع) بیان شده است.

• تاریخچه غدیر خم

سید جمال الدین دین پرور، چاپ اول، تهران، بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۸، ۱۱ص، پالتویی.

در این جزوه تاریخچه مختصری از غدیر خم بیان شده است.

• المسیح فی القرآن

سید رضا صدر، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۵۶ص، وزیری.

این کتاب اثری است خواندنی که با نهایت گزیده نگاری و براساس آیات چهره ای نورانی و ارجمند از مسیح بن مریم، رسول الهی؛ و پیامبر عشق و جهاد ترسیم کرده است. مسیح در نگاه قرآن، مادر عیسی(ع) خلقت عیسی، بعثت مسیح، رسالت آن بزرگوار، ایمان به عیسی و تهی از غلو درباره آن بزرگوار و نمونه هایی از معجزه ها و کرامت های حضرت مسیح از جمله عناوین و موضوعات این کتاب است.

• اسوه های قرآنی و شیوه های تبلیغی آنان

مصطفی عباسی مقدم، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۴۴۸ص، وزیری.

قرآن کریم برای تربیت نسل ها و برکشیدن انسان ها به قله های معرفت و عمل، مستقیم و غیرمستقیم، اندیشه، زندگانی و فرجام نیکان و بدان را در پیشدید نهاده است. در همین سمت و سوی از جمله موضوعات جالب و آموزنده قرآن طرح زندگی پیام آوران حق و مبلغان حقیقت و تکیه بر شیوه های آنان در برخورد با مردم،

هدایت انسان ها و تربیت جامعه هاست . این پژوهش عهده دار معرفی اسوه های تبلیغ و شیوه های تبلیغی آنان است . کتاب در یک مقدمه و سه بخش نگاشته شده و بر روی هم سیره تبلیغی حدود چهل شخصیت قرآن و چند جماعت نمونه را از منظر شیوه شناسی به بررسی نهاده است . فصل اول کتاب عهده دار بحث های مقدماتی است ، از قبیل کلیات ، مفاهیم و واژه ها ، معرفی شیوه اسوه نمایی و تنوع شیوه های تبلیغی . در بخش دوم در ضمن سه فصل انبیاء الهی معرفی شده ، شیوه های تبلیغی آنها تبیین شده است در این بخش اوج چهره نمایی هر یک از رسولان در ابلاغ مشخص شده است به مثل ، هور اسوه صداقت در تبلیغ ، لوط ، اسوه مبارزه با فساد اخلاقی ، صالح ، اسوه صبر و مقاومت ، اسماعیل اسوه اطاعت محض و ... .

بخش سوم مشتمل است بر زندگانی و گزارش شخصیت برجسته قرآنی و شیوه های تبلیغی آنها که پیامبر نبوده اند ، مانند مریم ، لقمان ، ذوالقرنین و ... . کتاب «اسوه های قرآنی ...» نگاهی است نو به موضوع مرتبط با قصص ، خواندنی و سودمند .

• حدیث الغدير

عبدالحسين الأميني ، چاپ اول ، قم ، مرکز الغدير للدراسات الاسلاميه ، ۱۴۱۹ ، ۲۰۶ ص ، رقعی .

عالم عالیقدر و پژوهشگر بی بدیل علامه حاج شیخ عبدالحسین امینی ، موضوع ولایت و حادثه ای را که در «غدیر خم» اتفاق افتاد و به جریان «غدیر» شهره گشت از زاویه های مختلف به بحث نهاده و در مجموعه ارجمند و عظیم النظر «الغدیر» آورده است . بخشی از الغدير که به جریان غدیر در اسناد تاریخی پرداخته و مفاد آن را در پرتو آگاهی های تاریخی و ادبی کاویده

است ، از آن جدا شده با تحقیق مجدد در قالب کتابی خرد ارائه شده است . افزون بر آنچه یاد شد ، قرائنی که نشان می دهد مراد از مولی ، اولی به تصرف و زعیم و پیشوا هست ، نیز در این کتاب آمده است .

• بیخ فقه و حقوق

• جاسوسی و خیانت به کشور

عادل ساریخانی ، چاپ اول ، قم ، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی ، ۱۳۷۸ ، ۳۹۱ ص ، وزیری .

کتاب تحقیقی فقهی و حقوقی درباره جاسوسی و خیانت به کشور است . در بخش اول آن مباحث کلی از قبیل تعریف اصطلاحات مربوطه ، مسأله از دیدگاه فقه ، ماهیت جاسوسی ، سابقه تاریخی مورد بحث قرار گرفته است . در بخش دوم جاسوسی از دیدگاه اسلام ، و در حقوق موضوعه بحث شده است و بخش سوم موضوع خیانت به کشور در پنج فصل آمده است . مباحثی از قبیل خیانت به کشور از نظر اسلام و حقوق موضوعه ، قوانین قبل از انقلاب اسلامی و بعد از آن و در حقوق تطبیقی مباحث اصلی این فصول هستند .

• عجائب احکام امیرالمؤمنین

علامه سید محسن الامین العالمی ، چاپ اول ، قم ، مرکز الغدير للدراسات الاسلاميه ، ۱۴۲۰ ، ۲۲۹ ص ، وزیری . کتاب گزارش قضاوت های شگفت امام علی (ع) می باشد . و شامل قضاوت های آن حضرت در زمان پیامبر (ص) ، خلفای پیشین و قضاوت های وی در زمان حکومتش است و ده ها مورد را شامل می شود .

• اخلاق و حقوق بین الملل

ناصر قربان نیا ، چاپ اول ، تهران ، سمت ، ۱۳۷۸ ، ۲۴۰ ص ، وزیری . کتاب برای دانشجویان رشته حقوق و روابط بین الملل تهیه شده است . نقش

اخلاق در شکل گیری قواعد حقوقی ، اخلاق و مبنای حقوق بین الملل ، و اخلاق و اهداف حقوق بین الملل از مباحث مهم کتاب می باشد .

مؤلف بر این باور است که اخلاق باید در حقوق بین الملل جایگاه رفیع داشته باشد و در همه عرصه های زندگی فردی و اجتماعی صدرنشین باشد و در این کتاب در پی اثبات همین امر است .

• حضور قلب در نماز

علی اصغر عزیزی تهرانی ، چاپ سوم ، قم ، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی ، ۱۳۷۸ ، ۲۰۰ ص ، وزیری . کتاب در چهار فصل مباحث مربوط به حضور قلب در نماز ، عوامل حواس پرته و نیز عوامل حضور قلب را بررسی کرده است . کتاب قبلاً در همین نشریه معرفی شده است .

• فقیهات بین السنة والشیعه

عاطف سلام ، چاپ اول ، قم ، مرکز الغدير للدراسات الاسلاميه ، ۱۴۲۰ ، ۱۰۲ ص ، وزیری .

در این کتاب چند مبحث اختلافی از نظر شیعیان و سنیان مورد کاوش قرار گرفته است .

این مباحث عبارتند از : جمع بین دو نماز ، مسح بر پا ، مسح بر خفین [جوراب] ، سجده بر زمین ، اذان و ازدواج موقت .

• قواعد کلی استنباط

آیه الله سید محمدباقر صدر - ترجمه رضا اسلامی ، چاپ اول ، قم ، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی ، ۱۳۷۸ ، ۴۷۲ ص ، وزیری .

کتاب ترجمه و شرح حلقه دوم از کتاب «دروس فی علم الأصول» است . در این جلد مباحثی از قبیل تعریف علم اصول ، موضوع علم اصول ، حکم شرعی و تقسیم های آن ، حجیت قطع ، ادله و تعیین روش در آن ، دلایل محرزه ، دلیل

شرعی لفظی و مباحث مربوط به ادله لفظی دلایل غیر لفظی و اثبات حجیت دلالت در دلیل شرعی.

با آن که معمولاً ترجمه و شرح به انگیزه آسان سازی مطالب کتاب مبدأ انجام می گیرد. این ترجمه از ساختار بیانی نسبتاً دشواری برخوردار است.

• مباحثی از اصول فقه

دکتر سید مصطفی محقق داماد، چاپ اوک، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۷۸، ۲۳۵، ص، رقی.

کتاب دفتر سوم از مجموعه مباحث اصول فقه است که دو دفتر آن پیشترها نشر یافته است. در این دفتر به مباحث اصول عملیه پرداخته شده. بحث استصحاب، تعریف و تقسیمات آن، مبحث برائت و دلایل حجیت آن و مبحث تخییر و موارد کاربرد آن، اشتغال و یا احتیاط و تقسیم های این مبحث، تعارض ادله و مباحث مربوط به آن از دیگر مباحث کتاب هستند.

• احکام روابط زن و مرد

و مسائل اجتماعی آنان

سید مسعود معصومی، چاپ نوزدهم، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۲۰۴، ص، رقی.

روابط زن و مرد از جمله مناسبات اجتماعی است که لزوم رعایت احکام شرعی در آن، برای جلوگیری از انحطاط اخلاقی جامعه، نمایان و آشکار است.

با توجه به حساسیت مسأله و لزوم آگاهی عمومی از احکام مربوط به آن، کتاب «احکام روابط زن و مرد» با شیوه ای منظم و روشمند و مطابق با فتاوی چند تن از مراجع بزرگ، احکام روابط زن و مرد تبیین شده است.

• همسر داری

ابراهیم امینی، چاپ شانزدهم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸، ۳۰۳، ص، وزیری.

کتاب دربرگیرنده مباحثی درباره شیوه همسر داری و وظیفه زن و مرد در برابر یکدیگر و در قبل خانواده می باشد.

مباحثی از قبیل خوش برخوردی، کم کردن توقع ها، توجه به خواست یکدیگر، اعتماد به یکدیگر، کمک به هم، کنترل خشم و دیگر ویژگی هایی که در استحکام خانواده نقش جدی دارد در این کتاب بحث شده است.

• بیخ اخلاق و تعلیم و تربیت

• انسان از خاک تا خاک

نعمت الله صالحی خاجی آبادی، چاپ اوک، قم، مؤلف، ۱۳۷۹، ۲۷۲، ص، رقی.

بخش اول کتاب، درباره دوران اولیه انسان که از خاک شروع می شود و به خاک برمی گردد، سخن می گوید. در بخش دوم، شامل مباحثی درباره دوران برزخ است. موضوع بخش سوم کتاب، بررسی حوادث پس از مرگ تا رستاخیز است. حاضر شدن در دادگاه قیامت و شهادت دادن گواهان، از مباحث بخش چهارم کتاب است. آخرین بخش کتاب، از دوران و تحولات آینده انسان و سیر او در قیامت، سخن می گوید.

• اخلاق معاشرت

جواد محدثی، چاپ اوک، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۳۲۸، ص، رقی.

مؤلف ابتدا مباحث این کتاب را در حالت مقالاتی مسلسل در مجله «پیام زن» عرضه کرده است که اکنون با اندکی بازنگری به صورت کتاب منتشر می شود.

نویسنده سعی کرده است آداب معاشرت را با نثری روان، شیوا و گویا و بهره وری از معارف دینی در اختیار خانواده، و جوان ها قرار دهد. شناخت و مراعات حقوق دیگران، سلام و مصافحه،

خوش رویی و خوشخویی، مردم داری، صله رحم، دید و بازدید، با همسایگان، سوغات و عیادت، حریم خانه و زندگی، آیین دوستی، راز داری، کارگشایی، عزت نفس، صداقت و سازگاری از جمله عناوین است که در این کتاب مورد بحث قرار گرفته اند.

• تحلیل اجتماعی از صله رحم

سید حسین شرف الدین، چاپ اوک، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸، ۳۹۱، ص، وزیری.

نویسنده در فصل اوک کتاب کلیاتی از ابعاد فقهی صله رحم و قطع آن را نشان می دهد. در فصل دوم انواع صله رحم را تبیین می کند و در فصل سوم از کسانی یاد می کند که به آنان ارحام روحانی اطلاق می کند از قبیل پیامبر (ص) امامان (ع) و دانشوران؛ در فصل چهارم به موضوع از زاویه آیات و روایات می نگرد که این طولانی ترین فصل کتاب است. در فصل پنجم همین موضوع را از دیدگاه ادیان و مذاهب پیشین بحث می کند. در فصل ششم آثار صله رحم را تحلیل می کند. در فصل هفتم اهمیت موضوع را از دیدگاه جامعه شناسان می نگرد. فصل هشتم نقش دین را در ایجاد و تحکیم روابط اجتماعی نشان می دهد. در فصل پایانی علل قطع ارتباطات خویشاوندی را بررسی می کند.

• تعلیم و تربیت در نهج البلاغه

عبدالمجید زهادت، چاپ اوک، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸، ۲۴۵، ص، وزیری.

کتاب موضوع تعلیم و تربیت را از نگاه نهج البلاغه مورد بررسی قرار می دهد. ارزش علم، تشویق به دانش، نکوهش نادانی، آداب آموزش، پرهیز از گفتار بدون آگاهی، دانش های سزوار آموزش، وظایف دانشوران مباحث بخش

اول کتاب است. نویسنده در بخش دوم به موضوع تربیت می‌پردازد و مباحثی از قبیل مفهوم تربیت متصدیان تربیت اعم از مربیان الهی و پدر و مادر از مباحث جدی این بخش است. پایان این بخش شرح نامه ۳۱ نهج البلاغه و آموزش‌های تربیتی موجود در آن است.

• دروغ

سید رضا صدر، چاپ دوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸، ۲۵۶ص، وزیری.

کتاب سلسله درس‌های مرحوم صدر در پنج شبه شب‌های سال چهل است که به قلم خود آن مرحوم تحریر شده است. کتاب شامل ۲۴ بخش است و در آن مهمترین موضوع‌های مرتبط با دروغ مورد بررسی قرار گرفته است. پاره‌ای از عناوین کتاب به این شرح است: دروغ، دروغ و دورویی، علامت‌های نفاق، ریشه دروغ، دروغ و ایمان، دروغ گناه کبیره است، دروغ کلید گناهان، کذاب دروغ در راه خودنمایی، دروغ‌های گسوناگون، دروغ بر خدا و پیامبر (ص)، تهمت و افتراء، زیان‌های اجتماعی دروغ، دروغ‌های روا و ...

• راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی

دکتر عبدالله شفیق آبادی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۲۰ص، وزیری.

کتاب برای دانشجویان رشته علوم تربیتی در مقطع کارشناسی تهیه شده است و دارای هفت فصل است. مباحث کلی از قبیل تعریف مفاهیم و اصطلاحات در فصل اول بحث شده است. فصل دوم به راهنمایی و مشاوره تحصیلی اختصاص دارد. در فصل سوم همین بحث در رابطه با شغل مطرح است. فصل چهارم به اطلاعات تحصیلی و شغلی می‌پردازد. فصل پنجم به تعریف کار، شغل و حرفه و عوامل مؤثر بر اشتغال مناسب می‌پردازد.

در فصل ششم انتخاب شغل و مشکلات آن بررسی شده است و در فصل هفتم مشاغل طبقه‌بندی شده است و پایان بخش کتاب چند ضمیمه است.

• در حریم دل

علامه مجلسی، چاپ اول، قم، مرصاد، ۱۳۷۶، ۸۵ص، رقعی.

این کتاب شامل سه رساله کوچک از مرحوم علامه مجلسی است. الهی نامه، مصیبت نامه و انشاء حدیث شوق به عتبات عالیات که محتوای آنها، عموماً مناجات می‌باشد.

• تاریخ و شرح حال

• نقد و بررسی منابع سیره نبوی

جمعی از مؤلفان، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۴۲۴ص، وزیری.

این کتاب به آهنگ شناسایی شناساندن و نقد متون تاریخی به قلم آمده است. بخش‌های مختلف آن را نویسندگان مختلفی نوشته‌اند، اما همه را آقای جعفریان از نظر گذرانده و بواقع مجموعه حاضر با اشرف و نظارت وی سامان یافته است. در مقاله اول که به خامه آقای جعفریان است «نقش تاریخی امام علی (ع) در زمان پیامبر از نگاه ابن اسحاق و ابن هشام» بررسی شده است. «ابن عبدالبر اندلسی و سیره نبوی» عنوان مقاله دوم است که در آن دو کتاب ابن عبدالبر بررسی شده است. «نقش خاندان زبیر در تدوین سیره نبوی» در مقاله سوم بررسی شده است، و در مقاله چهارم از «دیدگاه‌های واقدی و ابن سعد در روایت سیره» سخن رفته است. «کتاب ابن اسحاق و چگونگی آن وضع عمل آن و ...» در مقاله پنجم بررسی شده است؛ و جلوه‌های سیره پیامبر در صحیح بخاری موضوع مقاله ششم است. عناوین مقالات دیگر چنین است: «روایات

تاریخی واقدی در انساب الأشراف بلاذری بخش سیره نبوی»، مغازی موسی بنی عقبه و مقایسه آن با سیره ابن اسحاق، اصلاحات تاریخنگاری در طبقات الکبری، منبع‌شناسی صحابه: الأصابه فی تمییز الصحابه، نقد و بررسی سفر پیامبر (ص) به شام، کتابشناسی نظام حکومت پیامبر منابع ابن کثیر در نگارش شیوه نبوی، فهرست کتاب‌های سیره کتابخانه تخصصی تاریخ اسلام و ایران. چنانکه دیدیم هیچ‌گونه نظمی بر کتاب حاکم نیست، به هر حال مقالاتی است درباره منابعی از سیره نبوی، اما مقالات تحقیقی است و سودمند و خواندنی.

• لهوف سید بن طاووس

ترجمه و تصحیح: عقیقی بخشایشی، چاپ ششم، قم، نوید اسلام، ۱۳۷۹، ۳۱۸ص، وزیری.

اللهوف، در شمار معتبرترین مقاتلی است که به قلم یکی از بزرگ‌ترین دانشمندان شیعی (سید بن طاووس) به رشته تحریر درآمده است. مترجم در مقدمه کتاب، خلاصه‌ای از سیر مقتل نویسی را یادآور شده است. از ویژگی‌های ترجمه حاضر، اعراب‌گذاری و ترجمه روان آن است. در پایان کتاب، ترجمه «حکایة المختار فی اخذ الثار» نوشته ابی مخنف آمده است که مترجم از آن به «فرجام قاتلان» یاد کرده است.

• فرازهای فروزان

غلامرضا گلی زواره، چاپ اول، قم، انتشارات حضور، ۱۳۷۹، ۵۵۲ص، وزیری.

این کتاب پژوهشی است در سیره اخلاقی، تربیتی و عرفانی حضرت امام خمینی (ره) که مؤلف آن را در نوزده فصل رقم زده است. در فصل اول از دوران کودکی و محیط پرورشی امام (ره) سخن رفته است. فصل دوم با عنوان از خمین تا

جماران گزارشی است از زندگانی امام (ره) مختصر اما گویا.

انس با قرآن، طراوت عبادت عناوین فصل‌هایی است که مؤلف در آنها از شیفتگی امام به کلام الله و دلدادگی آن بزرگوار در بندگی سخن گفته است. در ذیل عنوان «جوایب جمال حق» از پیوند امام با معشوق در قالب دعا یاد شده است و در فصل دیگر نشان داده شده است که رفتار امام (ع) تابشی است از بستر اهل بیت (ع)، شیوه‌های تدریس، نظم و تدبیر، مکارم و فضایل اخلاق، پژوهش و نگارش عرفان حماسی و حماسه عرفانی از جمله عناوین دیگر فصل‌هاست. کتاب آقای گلی زواره کتابی است خواندنی و سودمند.

• روضة الشهداء

ملاحسین کاشفی سبزواری، چاپ اول، قم، دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۷۹، ۵۴۴ص، وزیری.

اثر بلند آوازه ملاحسین کاشفی است که به روزگاری کتاب بالینی روضه خوانان و مرثیه سرایان و محفل آریان بوده است. کتاب کاشفی گواینکه از قوت لازم برخوردار نیست و گزارش‌های سست و نااستوار در آن فراوان است اما نقاط قوت آن مانند نشر استوار و بیان دلنشین و گاه نقل‌ها و گزارش‌های خواندنی آن را نیز نباید از نظر دور داشت، پیشتر مقاله مفصلی در چگونگی این کتاب بویژه گزارش منابع آن آمده است. کتاب آقای عقیقی بخشایشی تصحیح کرده و در ضمن مقدمه‌ای از چگونگی کتاب سخن گفته است.

• رجال الشیعه فی اسانید السنه

محمدجعفر طیبی، چاپ اول، قم، مؤسسه معارف اسلامی، ۱۴۲۰، ۵۴۸ص، وزیری.

مؤلف با جستجو در اسانید «صحاح سته»

راویان شیعه در سند روایات آن کتاب‌ها را شناسایی و شناسانده است، رجال براساس حروف آغازین نام‌ها تنظیم شده و در ذیل نام‌ها از شخصیت و وثاقت، تشیع طبقه روایی رجال و جایگاه روایت آنها در صحاح سته سخن رفته است.

• یاد یاران

مرتضی بهرامی، چاپ اول، قم، مرکز تحقیقات اسلامی جانبازان، ۱۳۷۸، ۱۴۵ص، وزیری.

یاد یاران در بردارنده بیست حادثه جانبازی در زندگی شخصیت‌های صدر اسلام است که در شکل داستان پردازش شده است.

• روشن تر از مهتاب

احمد محجوب، چاپ اول، قم، مرکز تحقیقات اسلامی جانبازان، ۱۳۷۸، ۱۴۲ص، وزیری.

سعد بن معاذ یکی از جانبازان صدر اسلام و از اصحاب ارزشمند پیامبر (ص) است. نویسنده زندگی وی را در شکل داستانی در چهارده فصل تحریر کرده است.

• چکیده تاریخ پیامبر اسلام (ص)

دکتر محمد ابراهیم آیتی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۴۴ص، وزیری.

کتاب خلاصه‌ای از تاریخ اسلام مرحوم آیتی است که در آن نخست حوادث زندگی پیامبر (ص) در مکه و حوادث دوران کودکی، نوجوانی و نیز دوران بعثت آن حضرت بحث شده است و سپس طبق سال شمار زندگی وی در مدینه تا فتح مکه و درگذشت آن حضرت پی‌گیری شده است.

• در یفا عشق که شد و باز نیامد

محمد قراگزلو، چاپ اول، قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، ۱۳۷۸، ۶۰ص، رقعی.

نوشته‌ای در باب نامردی‌های کوفیان،

شامیان و ابوسفیانیان است که در جریان کربلا وجدان خویش را زیر پا گذاشتند و خاندان اهل بیت (ع) را آماج کینه‌ها و ناجوان‌مردی‌ها قرار دادند.

• برگی در نسیم

غلامرضا آبروی، چاپ اول، قم، مرکز تحقیقات اسلامی جانبازان، ۱۳۷۸، ۱۰۵ص، رقعی.

کتاب روایتی داستان‌گونه از زندگی چندتن از جانبازان صدر اسلام از قبیل معاذ بن عمرو، عمرو بن معاذ، جندب بن مکیث، نسیمه و پسرش عبدالله، سعد بن معاذ، علقمه بن قیس و جندب بن عبدالله است.

• تحریفات عاشورا

حاج میرزا حسین نوری، تحقیق و تعلیق مصطفی درایتی، چاپ اول، قم، انتشارات استاد محمد مطهری، ۱۳۷۸، ۳۶۳ص، رقعی.

کتاب لؤلؤ و مرجان از آثار ارزشمند مرحوم محدث نوری است که در آن تحریفات انجام شده در تاریخ عاشورا مورد بررسی قرار گرفته است. حادثه کربلا با توجه به ارتباط آن به عرق دینی جامعه شیعه زمینه‌ای را در اختیار معدودی کاسب دین گذاشته است تا با ساختن حوادث دروغ و خلاف شرع و انتساب آن به امام حسین (ع) و یاران آن حضرت حادثه پرشور و انسان‌ساز و محیی دین پیامبر (ص) را به حادثه‌ای خرافاتی تبدیل کنند. این تحریفات، غیور مردان دین را بر آن داشته تا با احساس مسؤولیت تمام در برابر آن قد علم کنند و آثار ارزشمندی چون کتاب لؤلؤ مرجان را بنگارند. کتاب بحثی درباره اخلاص دارد و در آن کسانی را که بدون اخلاص به حادثه کربلا پرداخته و آن را وسیله ارتزاق قرار داده‌اند مورد سرزنش قرار می‌دهد. فصل بعدی درباره صدق و راستی است.

و در آن ارزش راست‌گویی، قبح دروغ‌گویی، انواع دروغ، دروغ در نقل حوادث تاریخی و بویژه داستان‌های دروغ که درباره‌ی حادثه کربلا ساخته‌اند، دلایل این قبیل دروغ‌زنی‌ها مورد بحث قرار گرفته است.

• اسوه‌تقوا

مهدی حقی، چاپ اول، قم، انتشارات فقه، ۱۳۷۸، ۹۳ص، رقی. کتاب شرح زندگی آیه‌الله شیخ محمد حقی امام جماعت مسجد امام حسین (ع) است که توسط فرزند و دوتن از دامادان وی تنظیم شده است.

• تندیس پارسایی

میرزا محمد کاظمینی، چاپ اول، قم، انتشارات تشیع، ۱۳۷۸، ۳۴۳ص، وزیری.

کتاب شرح زندگی معلم اخلاق مرحوم شیخ غلامرضا یزدی مشهور به فقیه خراسانی است.

مرحوم شیخ از معدود مردان اخلاق و عرفان بود که نفس قدسیه وی تأثیر لازم را در مخاطبان داشت و بسیاری از رهگذر راهنمایی‌های وی راه راستی را برگزیدند و وی مورد احترام بسیاری از بزرگان دانش و اخلاق بود.

نویسنده کوشیده با مراجعه به آثار مکتوب و گزارش‌های مورخان و یا شاگردان آن مرحوم و نیز انجام مصاحبه و گفتگو با شماری از شخصیت‌های فرهنگی معاصر زوایای پنهان زندگی وی را تبیین کند.

کتاب شامل شرح زندگی و آموزش در شهرهای گوناگون و حوزه‌های علمیه مختلف، تربیت شاگردان و نیز بیان مکارم اخلاقی وی و مکاشفات گزارش شده درباره او است.

• میدان کربلا

حاج سید علی اکبر قرشی، چاپ اول، قم، نشر بخشایش، ۱۳۷۸، ۱۱۷ص، رقی.

کتاب بررسی تاریخ عاشورا بدون اغراق و در شکل طبیعی و بر پایه روزشماری حوادث است. نویسنده حادثه را در چند قسمت مورد بررسی قرار داده است. بخش نخست صفا آرای دو گروه، گفتگوهای بین آن دو، بخش دوم شروع ماجرا با تیراندازی عمر سعد، بخش سوم جنگ‌های تن به تن، بخش چهارم به میدان رفتن جوانان بنی هاشم، بخش پنجم وداع امام حسین (ع) با اهل بیت (ع) قسمت ششم غارت خیام و قسمت پایانی دفن کشته‌های لشکر باطل و دفن شهدای کربلا توسط بنی اسد.

• زندگی و پرتویی از

کرامات امامزاده داوود (ع)

محمدعلی کوشا، چاپ پنجم، قم، انتشارات نهانندی، ۱۳۷۹، ۱۸+۱۰۲ص، رقی مصور.

کتاب در شش بخش سامان یافته است. در بخش اول پیشینه تاریخی و وضعیت منطقه‌ای-جغرافیای امامزاده داوود (ع) معرفی شده است. و در بخش دوم از آستانه امامزاده داوود (ع) و مراکز علمی، فرهنگی آن بحث شده و بخش سوم تاریخ و شرح حال، مرقد مطهر و ویژگی‌ها و فضایل امامزاده را بحث کرده و بخش چهارم که یکی از بخش‌های خواندنی کتاب است بحثی است از معجزه، کرامت و برخی از کرامات امامزاده داوود (ع). بخش پنجم کتاب یکسره اختصاص یافته به فضیلت دعا، آثار و فواید دعا، شرایط اجابت دعا، برآورنده حاجت فقط خداست و ...

بخش ششم زیارتنامه امامزاده داوود (ع) است همراه با اشعاری در وصف آن حضرت و شجره‌نامه و اسناد شجره‌نامه و تصاویر رنگی از مرقد مطهر. کتاب به شیوه محققانه با نثری روان و استوار تدوین شده است.

• ادبیات

• العروض العربی البسیط

یحیی معروف، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۰۱ص، وزیری. کتاب مباحثی اصلی دانش بلاغت، عروض، قافیه و بدیع را در ادبیات عربی دربردارد. برای مقطع کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی تدوین شده است. عروض و مباحث مربوط آن، بحور شعری و انواع آن و مقایسه آنها با بحور شعری در زبان فارسی و دانش قافیه و مباحث مرتبط با آن در این کتاب مورد بحث قرار گرفته است.

• انگلیسی برای دانشجویان زبان

و ادبیات فارسی

دکتر اکبر افقزی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۸۸ص، وزیری. این کتاب برای رشته زبان و ادبیات فارسی در مقطع کارشناسی تدوین شده است و مباحثی از قبیل شعر و تحول آن، سخنرانی، رالیسم، رمانتیسم، سمبلیسم در آن بحث شده است.

• بارقه (دختری از تبار یاس‌ها)

ناهید طیبی- تهیه مجله پیام زن، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۸۰ص، رقی.

بارقه، قصه دختری است از تیره یاس‌های سپید از عمر او سه بهار نگذشته بود، ولی هر برگ از دفتر زندگی اش پنجره‌ای به بوستان باورهای دینی می‌گشاید؛ بارقه در سایه تربیت عاشقانه مادر و عنایت خردمندانه پدر نوری به چهره داشت، چراغ ره صد قافله می‌شود.

• اندیشه سیاسی

• جامعه مدنی و حاکمیت دینی

عبدالحسین خسروپناه، چاپ اول، قم، انتشارات وثوق، ۱۳۷۸، ۲۰۸ص، رقی. نویسنده، پس از بررسی مشروعیت

موضوع ریسک می پردازد. بازار ارز، تجزیه و تحلیل نظام مالی و مدیریت بانکداری موضوع فصول بعدی است.

• **اندیشه های اقتصادی در نهج البلاغه**

سید محسن حائری، مترجم آک بویه، چاپ اول، تهران، انتشارات بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۷۸، ۲۵۴ ص، وزیری.

کتاب به بررسی اندیشه های اقتصادی در نهج البلاغه پرداخته است. نویسنده بر این باور است که بهترین روش تحقیق در این قبیل مسائل «ورود به زندگی از چشم انداز متون اسلامی» است و تنظیم و تبویب آن بر اساس حیات و پویایی آن و نه بر اساس دست آوردهای دانش روز است. و بر همین پایه مسائل اقتصادی مطرح در نهج البلاغه را در چهار فصل تنظیم کرده است. در فصل اول مفاهیم و اصطلاحات را بررسی کرده، در فصل دوم سیاست های اقتصادی را مورد کنکاش قرار داده است. فصل سوم را به فقر و غنا اختصاص داده و در فصل چهارم به مقوله توسعه اقتصادی پرداخته است.

• **اقتصاد صنایع دفاعی**

به کوشش: حسین درّی، چاپ اول، تهران، پژوهشکده علوم دفاعی دانشگاه امام حسین (ع)، ۱۳۷۹، ۴۶۷ ص، وزیری.

این کتاب موضوعی نو را در مجموعه بحث های دفاعی-اقتصادی می کاود، مؤلفان بر این باورند که در اقتصاد صنعت و اقتصاد صنایع بزبان فارسی پژوهی استوار سامان نیافته است و در اقتصاد صنایع که رشته و شعبه ای از آن به شمار است پژوهش کمتر و حتی توان گفت ناپیدا است. از این روی مؤلفان و کوشندگان این مجموعه موضوعی ناکاویده را وجهه همت و پژوهش قرار داده اند. کتاب بر روی هم در سه بخش سامان یافته

نگاه خردمندانه به قانون، جامعه مدنی، گفت و گوی تمدن ها و حقوق مساوی برای انسان از جمله مباحث این کتاب است.

• **دولت و جامعه مدنی**

حسین بشیریه، چاپ اول، قم، نقد و نظر، ۱۳۷۸، ۱۳۶ ص، رقی. کتاب حاوی مطالب نویسنده است که در سال تحصیلی ۷۶-۷۵ در دوره فوق لیسانس مؤسسه آموزش عالی باقرالعلوم ارائه گردیده و موضوعاتی از قبیل جامعه نیرومند-دولت کوچک، جامعه نیرومند-دولت فعّال، جامعه منفعل-دولت فعّال و جامعه فعّال و دولت کوچک مورد بررسی قرار گرفته است.

• **حرفهای ممنوع**

سید جمال حیدری، چاپ اول، تهران، جهان کتاب، ۱۳۷۸، ۱۳۶ ص، وزیری.

نویسنده تلاش کرده واقعه طبس را در شکل رمانی ارائه کند و شکست امریکا در این جریان به تصویر کشیده شده است.

• **بیع اقتصاد**

• **پول، ارز و بانکداری**

فردریک مشکین / علی جهانخانی و علی پارسایان، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۳۰۳ ص، وزیری.

کتاب برای مقطع کارشناسی رشته مدیریت بازرگانی تنظیم شده است. در فصل اول آن به چرایی ضرورت بحث درباره پول پاسخ گفته شده و در فصل دوم سیستم مالی و ساختار بازارهای مالی و مقررات سیستم ها بحث شده است. در فصل سوم مفهوم پول بحث شده و در فصل چهارم نرخ بهره تشریح شده. در فصل پنجم تئوری تقضای دارایی بررسی شده است. فصل ششم به تغییرات نرخ بهره پرداخته است. فصل هفتم به

حکومت ولایی، چالش های نظری، حکومت ولایی را در دیدگاه های امام خمینی برمی رسد. سپس ارکان جامعه مدنی را برمی شمارد و از جایگاه احزاب در حکومت ولایی سخن می گوید.

بخش دوم کتاب، بررسی جامعه مدنی در بستر حکومت دینی و آزادی از منظر درون دینی و برون دینی است.

• **تاریخ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی عراق**

استیون همزلی لانگریگ، چاپ اول، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۸، ۵۹۸ ص، رقی.

عراق یکی از کشورهای مهم خاورمیانه است که رودهای دجله و فرات بخش عظیمی از آن را سیراب می کند و بین النهرین، مرکز تمدن های باستانی، از مناطق آباد و حاصلخیز خاورمیانه است. به همین سبب این کشور در طول تاریخ مورد توجه فاتحان و فرمانروایان بزرگ جهان بوده است. کتاب حاضر دوره مهمی از تاریخ (۱۹۰۰-۱۵۰۰) را بررسی و شرح کرده است.

نویسنده کوشیده است از وقایع عراق در پیوند با پاشاها، قبایل، سلاطین عثمانی و نیز حوادث کشورهای مجاور تا آنجا که به عراق مربوط است، تصاویری زنده و رسا به دست دهد. مترجمان کتاب حاضر، آقایان اسدالله توکلی و محمدرضا مصباحی، معتقدند نویسنده انگلیسی کتاب، در پاره ای مباحث، بی طرفی را رعایت نکرده است.

• **گفتمان فرهنگی-سیاسی خاتمی**

علی اصغر حقدار، چاپ اول، تهران، شفیعی، ۱۳۷۸، ۱۴۵ ص، رقی. نویسنده در این کتاب تلاش می کند اندیشه سید محمد خاتمی ریاست جمهوری را تبیین کند. مقوله هایی از قبیل عقلانیت و اخلاق ارتباطی در گفتمان خاتمی، سنت و مدرنیته، آزادی در گفتمان خاتمی،

است، در بخش اول که مشتمل است بر فصل‌های اول تا پنجم، نظریه اقتصاد صنایع و جایگاه صنایع دفاعی بررسی شده و با ارائه مبانی تئوریک، آگاهی‌هایی در زمینه نحوه تحلیل اقتصادی صنعت و در قلمرو تخصصی تر صنعت دفاعی با شیوه‌های متعارف بیان گردیده است.

بخش دوم که فصل‌های شش گانه را در بر می‌گیرد عهده‌دار بحث از سیاستگذاری در عرضه صنایع است، به دیگر سخن صنعت دفاعی در عرصه عمل و صحنه سیاستگذاری به پژوهش نهاده شده است. و بالاخره بخش سوم کتاب که فصل‌های دهم تا دوازدهم را در بر می‌گیرد چگونگی تأمین تسلیحات را مطرح کرده و بازارهای بین‌المللی و ویژگی‌ها و فرایندهای تأمین و تدارک جنگ افزارها را معرفی کرده است. اندیشه آغازین کتاب و طرح چارچوب اصلی آن و نیز هدایت فرایند کلی کار و راهنمای تدوین تمام فصول، تطبیق مطالب با متسون اصلی و ویرایش فنی و نگارش پیشگفتار به عهده آقای دری بوده، و بخش‌های مختلف آن را آقایان محمود نظری، نعمت نیلچی، سعید شیخانی و حسین یارمحمدی نگاشته‌اند.

تجیع روان‌شناسی

• روان‌شناسی سلامت

ام. رامین دیماتئو، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۴۲۱ص، وزیری. کتاب برای دانشجویان رشته‌های پزشکی، پرستاری، دندان پزشکی و روان‌شناسی ترجمه شده است و در آن افزون بر مباحث مقدماتی مباحثی از قبیل اصول و مبانی اصطلاح‌شناسی فیزیولوژی، و روش‌شناسی، سالم ماندن، عمل به توصیه‌های بهداشتی، ناخوشی و مراقبت پزشکی مورد پژوهش قرار گرفته است.

• روان‌شناسی ژنتیک

دکتر محمود منصور، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۳۶۲ص، وزیری. این کتاب که به عنوان متن اصلی درس روان‌شناسی رشد برای مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در نظر گرفته شده در سه بخش و چهارده فصل تدوین شده است. مباحث کلی روان‌شناسی، نظام‌های تحول‌بنیادی، بررسی دوره‌های تحول از نطفه تا مرگ، فرایندهای اساسی از قبیل بازی و تقلید از مباحث مهم کتاب است.

تجیع جغرافیا

• جغرافیای طبیعی دریاها و سواحل

دپتر کلتات / محمدرضا ثروتی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۵۴ص، وزیری.

کتاب که در بر دارنده مفاهیم اساسی ساحل‌شناسی است برای دانشجویان رشته جغرافیا در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری به عنوان منبع اصلی تدوین شده است. و مباحثی از قبیل تاریخچه این دانش تقسیم‌بندی، شکل و توان بالقوه فضاهای دریایی، سواحل و شکل‌گیری آنها و دیدگاه‌های جغرافیای فرهنگی و اقتصادی فضاهای دریای و سواحل را در بر دارد.

• ژئومورفولوژی و مدیریت محیط

آر. یو. کوک / دکتر شاپور گودرزی نژاد، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۲۵۶ص، وزیری.

کتاب برای دانشجویان جغرافیا در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری تدوین شده است. جلد نخست آن قبلاً معرفی شده است. در این جلد بحث‌هایی از قبیل فرایندهای بادی و خطرات و بلایای آنها، محیط‌های ساحلی، هوازدگی سنگ‌ها، تکتونیک جدید، زلزله و آتش‌نشانی و مسائل زمین‌آهکی مطرح شده است.

تجیع مترقه

• روش‌های سالیابی در باستان‌شناسی

فرانک بحرالعلومی شاپورآبادی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۱۹۱ص، وزیری.

در رشته باستان‌شناسی، روش‌های سالیابی از اهمیت بسیاری برخوردار است و محققان این رشته با بهره‌گیری از فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و دانش‌های دیگر به کشف تاریخ آثار باستانی می‌پردازند. کتاب روش‌های سالیابی در این رشته را مورد بررسی قرار داده است.

• درآمدی بر جامعه‌شناسی تجدد

حسین بشیریه، چاپ اول، قم، نقدونظر، ۱۳۷۹، ۹۰ص، خشتی.

کتاب حاضر، به مطالعه و بررسی ماهیت تجدد و جنبه‌های گونه‌گون آن در غرب و جهان پیرامونی اختصاص دارد.

بخش اول کتاب، درباره امواج، عناصر و محدودیت‌های تجدد است. بحران و تحول در تجدد را بخش دوم کتاب بررسی می‌کند. موضوع و عنوان بخش سوم مقاله، ظهور موج سوم تجدد است. در بخش چهارم، گسترش امواج تجدد مرکزی غربی و شکل‌گیری تجدد پیرامونی، بررسی و ارزیابی می‌شود.

• انگلیسی برای دانشجویان رشته سرمایه‌داری

محمد فلاحی مقیمی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۸، ۱۳۷ص، وزیری.

کتاب به عنوان منبع تخصصی زبان برای رشته سرمایه‌داری تدوین شده است. و مقوله‌هایی از قبیل درآمدی بر سرمایه‌داری، تکنولوژی جدید سرمایه‌داری، تهیه مواد اولیه سرمایه‌داری، خشک کردن در سرمایه‌داری و مباحثی از این دست محتوای کتاب را تشکیل می‌دهد.